

Ontwerpbesluit Zouweboezem

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Gelet op artikel 3, eerste lid, en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2008/23/EG van 12 november 2007 op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van een eerste bijgewerkte lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 12);

Gelet op artikel 4, eerste en tweede lid, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103);

Gelet op de artikelen 10a en 15 van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam:
Zouweboezem.
2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor het volgende natuurlijke habitattype opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire habitattypen zijn met een sterretje (*) aangeduid:
H6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caeruleae*)
3. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire soorten zijn met een sterretje (*) aangeduid:
H1134 Bittervoorn
H1145 Grote modderkruiper
H1149 Kleine modderkruiper
H1166 Kamsalamander
H4056 Platte schijfhoren

Artikel 2

Het besluit tot aanwijzing van het gebied Zouweboezem als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste lid, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103) van 20 mei 1994 (NBLF 944095; Stcrt. 1994, nr. 103) wordt als volgt gewijzigd:

- a. het aangewezen gebied wordt op de in paragraaf 3.3 van de Nota van toelichting, zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, van dit besluit beschreven wijze gewijzigd;
- b. de Nota van toelichting wordt ingetrokken en vervangen door de Nota van toelichting, zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, van dit besluit;

- c. de in de aanhef bedoelde speciale beschermingszone geldt als te zijn aangewezen voor de volgende vogelsoorten, welke worden beschermd op grond van artikel 4, eerste lid, van Richtlijn 79/409/EEG:
- A021 Roerdomp
 - A029 Purperreiger
 - A119 Porseleinhoen
 - A197 Zwarte stern
- d. de in de aanhef bedoelde speciale beschermingszone geldt als te zijn aangewezen voor de volgende trekkende vogelsoorten, welke worden beschermd op grond van artikel 4, tweede lid, van Richtlijn 79/409/EEG:
- A051 Krakeend
 - A292 Snor
- e. de kaart voor zover van toepassing op het in de aanhef genoemde besluit wordt ingetrokken.

Artikel 3

1. Dit besluit gaat vergezeld van een Nota van toelichting inclusief bijlagen en een kaart.
2. De in de artikelen 1 en 2 genoemde speciale beschermingszones vormen samen het Natura 2000-gebied **Zouweboezem**, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is opgenomen in de Nota van toelichting.

Artikel 4

1. De bekendmaking van dit besluit geschiedt in de Staatscourant.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Dit ontwerpbesluit, de kaart en de Nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in de onderstaande vestigingen van de Directie Regionale Zaken van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit:

- Vestiging Noord: Cascadeplein 6, 9726 AD GRONINGEN;
- Vestiging Oost: Verzetslaan 30, 7411 HX DEVENTER;
- Vestiging West: Herman Gorterstraat 55, 3511 EW UTRECHT;
- Vestiging Zuid: Keizersgracht 5, 5611 GB EINDHOVEN.

De terinzagelegging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen van de betreffende gemeente(n), in de kantoren van de waterschappen waaronder het gebied valt en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het ontwerpbesluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: <http://www.minlnv.nl/natura2000> en het zal bovendien worden bekendgemaakt in dag-, nieuws- en huis-aan-huisbladen.

Een ieder kan een zienswijze binnen zes weken na de terinzagelegging van dit ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het Inspraakpunt, zoals aangegeven in de bekendmaking. Een mondelinge zienswijze kunt u naar voren brengen op de wijze zoals deze in de bekendmaking is aangegeven. U wordt verzocht een kaart bij te voegen indien de zienswijze betrekking heeft op bepaalde percelen. Beroep tegen het definitieve besluit kan alleen worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Nota van toelichting van het Natura 2000-gebied Zouweboezem waarin opgenomen:

Nota van toelichting bij de aanwijzing van Zouweboezem als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en hierna te noemen de Habitatrichtlijn, alsmede Nota van toelichting bij de wijziging van het besluit NBLF 944095 tot aanwijzing van Zouweboezem als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en hierna te noemen de Vogelrichtlijn

1. INLEIDING

Met dit besluit wordt het gebied Zouweboezem aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Tevens wordt met dit besluit het besluit tot de aanwijzing van Zouweboezem als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn, inclusief de daarbij behorende Nota van toelichting, gewijzigd. Het betreft verder de vorming van het Natura 2000-gebied Zouweboezem, hetgeen gebeurt door aan dit besluit instandhoudingsdoelstellingen toe te voegen.

In artikel 1 van het besluit staat de naam van het gebied en worden de habitattypen en soorten opgesomd, waarvoor het gebied is aangewezen.

Artikel 2 van het besluit vermeldt de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het eerder genomen besluit tot aanwijzing van het gebied onder de Vogelrichtlijn. Zo wordt de Nota van toelichting, behorende bij het bestaande Vogelrichtlijnbesluit, geheel of nagenoeg geheel ingetrokken en zover noodzakelijk vervangen door deze Nota van toelichting. Alleen de toelichting op de criteria die voor de aanwijzing van het gebied zijn gebruikt, wordt niet ingetrokken en zal in een appendix aan deze Nota worden gehecht. Daarnaast worden de vogelsoorten opgesomd waarvoor het gebied van belang is en waarvoor het wordt geacht te zijn aangewezen.

In artikel 3 van het besluit wordt de term Natura 2000-gebied geïntroduceerd en wordt bepaald dat er voor het gebied een bepaalde instandhoudingsdoelstelling verwezenlijkt dient te worden. Deze doelstelling heeft zowel betrekking op de in artikel 1 opgesomde habitattypen en habitatsoorten als op de in artikel 2 opgesomde vogelsoorten. De vogels waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld, zijn geselecteerd aan de hand van de criteria die destijds zijn gebruikt bij de aanwijzing van de Vogelrichtlijngebieden in 2000. Beide aanwijzingen tezamen vormen het Natura 2000-gebied Zouweboezem, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in dit besluit zijn opgenomen. De instandhoudingsdoelstellingen staan in de Nota van toelichting.

Artikel 4 regelt de bekendmaking en de inwerkingtreding van dit besluit.

In hoofdstuk 2 van deze Nota van toelichting worden de aanwijzingen op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn kort toegelicht. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een gebiedsbeschrijving gegeven en wordt ingegaan op eventuele grenswijzigingen die zijn doorgevoerd nadat het gebied bij de Europese Commissie is aangemeld of die zijn doorgevoerd nadat het gebied als Vogelrichtlijngebied is aangewezen. Tevens wordt in hoofdstuk 3 de bij dit besluit behorende kaart toegelicht.

In hoofdstuk 4 wordt een opsomming gegeven van habitattypen en (vogel)soorten waaraan het gebied zijn betekenis ontleent en worden de eventueel doorgevoerde wijzigingen van een toelichting voorzien.

Een belangrijk onderdeel van de Nota van toelichting is de opsomming van de instandhoudingsdoelstellingen in hoofdstuk 5. Allereerst worden de algemene doelstellingen geformuleerd en vervolgens staan de instandhoudingsdoelstellingen van de in het gebied aanwezige habitattypen en soorten vermeld. Er wordt aangegeven in welke richting de instandhoudingsdoelstelling zich zal moeten ontwikkelen. Daarvoor worden de termen ‘behoud’, ‘uitbreiding’ of ‘verbetering’ gebruikt. Voor een habitatype wordt de verdeling gemaakt in oppervlakte en kwaliteit, zodat de aanduiding van de instandhoudingsdoelstelling van een habitatype altijd in de vorm van ‘behoud’ of ‘uitbreiding’ van oppervlakte en van ‘behoud’ of ‘verbetering’ van kwaliteit wordt gegeven. Voor soorten is het leefgebied bepalend en geldt een verdeling in omvang en kwaliteit leefgebied. De aanduiding van de instandhoudingsdoelstelling van een soort is altijd in de vorm van ‘behoud’ of ‘uitbreiding’ van omvang leefgebied en van ‘behoud’ of ‘verbetering van kwaliteit van leefgebied.

Daarnaast zijn aan de Nota van toelichting twee bijlagen toegevoegd. Ook de bijlagen maken integraal onderdeel uit van het besluit. Bijlage A (voor zover van toepassing) laat zien welke terreindelen zijn vervallen of zijn toegevoegd als onderdeel van de speciale beschermingszone in de zin van de Vogelrichtlijn. Bijlage B omvat een nadere onderbouwing van de wijzigingen in Natura 2000-waarden waarvoor het gebied is aangewezen, van de kwalificatie als speciale beschermingszone in de zin van de Habitatrictlijn en van de toedeling van de instandhoudingsdoelstellingen.

2. AANWIJZINGEN HABITAT- EN VOGELRICHTLIJN

Door middel van dit besluit wordt het gebied Zouweboezem aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrictlijn (verder aangeduid als “Habitatrictlijngebied”). Het gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van deze richtlijn, waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam “Zouweboezem” en onder nummer NL3004006 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio.

Het gebied is op 20 mei 1994 (NBLF 944095) onder de naam “Zouweboezem” ook aangewezen als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn (verder aangeduid als “Vogelrichtlijngebied”). Bij de Europese Commissie is dit gebied bekend onder nummer NL9802065. Het bestaande Vogelrichtlijnbesluit NBLF 944095 is door middel van dit besluit gewijzigd. Uit het Vogelrichtlijnbesluit overgenomen tekstdelen zijn in deze Nota van toelichting cursief gezet.¹

Met betrekking tot het Vogelrichtlijngebied kan er in dit besluit naast mogelijke grenswijzigingen ook een wijziging plaatsvinden bij de vogelsoorten, waarvoor dit gebied destijds is aangewezen. Deze eventuele wijzigingen worden toegelicht in hoofdstuk 4 en bijlage B. In dit besluit worden alle vogelsoorten opgesomd waarvoor het gebied wordt geacht te zijn aangewezen.

¹ De afkorting sbz (“speciale beschermingszone”) en de aanduiding “beschermingszone” zijn hierin vervangen door de term “Vogelrichtlijngebied”

Het Natura 2000-gebied Zouweboezem (landelijk gebiedsnummer 105) omvat derhalve het Vogelrichtlijngebied Zouweboezem en het Habitatrichtlijngebied Zouweboezem. Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrichtlijn en onder de Vogelrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen, habitats van soorten en de leefgebieden van vogels in een gunstige staat van instandhouding behouden of, in voorkomend geval herstellen. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 5) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 doelendocument (2006). Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en (vogel)soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 profielendocument (2008). Hierin wordt ook ingegaan op de interpretatie van habitattypen en de relatieve bijdrage van afzonderlijke gebieden aan het Natura 2000-netwerk.

Het Natura 2000-gebied Zouweboezem ligt in de provincie Zuid-Holland en behoort tot het grondgebied van de gemeente Zederik.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

De Zouweboezem is een langgerekte boezem tussen de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden. De Zouweboezem is in de 14e eeuw gegraven en diende als opvang van het overtollige water uit de omliggende polders. Het gebied bestaat uit open water, riet- en zeggemoerassen, wilgengrienden, elzenbroekbos en kleine oppervlakten grasland en boomgaard. De boezemlanden lopen bij hoog water onder en worden gekenmerkt door een dicht patroon van sloten. Ook een deel van de Polder Achthoven ligt binnen de begrenzing, hier komt blauwgrasland voor.

3.2 Landschappelijke context en kenmerken begrenzing

Zouweboezem behoort tot het Natura 2000-landschap 'Meren en Moerassen'.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied Zouweboezem is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen (zie paragraaf 4.4). Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren alsmede nieuwe natuur indien dit noodzakelijk wordt geacht om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen. Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houdend met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.²

De grenzen van Vogelrichtlijngebieden worden bepaald door het gebruik dat de aanwezige bijlage I-soorten, en/of trekkende watervogels, en/of overige trekkende vogels ervan maken, waarbij wordt uitgegaan van landschapsecologische eenheden en de biotoop-eisen van de betrokken vogelsoorten.

Het gebied Zouweboezem is aangewezen als Vogelrichtlijngebied vanwege de aanwezigheid van open water, waartoe gerekend het boezemkanaal de Oude Zederik en het zijkanaal de Nieuwe Zederik, rietland, griend en kleine oppervlakten grasland en

² Hof van Justitie EG ,7 november 2000, First Corporate Shipping, zaak C-371/98, punten 15 en 25

boomgaard, die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Richtlijn bedoelde vogelsoorten. Het is een watergebied dat het leefgebied vormt van soorten van Bijlage I van de Vogelrichtlijn (art. 4.1). De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is zo gekozen dat een in landschappelijk en vogelkundig opzicht samenhangend geheel is ontstaan dat voorziet in de beschermingsbehoefte met betrekking tot het voortbestaan en/of voortplanten van bedoelde vogelsoorten.

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing van het Natura 2000-gebied Zouweboezem is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Het Natura 2000-gebied bestaat uit Vogelrichtlijngebied Zouweboezem en Habitatrictlijngebied Zouweboezem. Het Vogelrichtlijngebied betreft alleen het moerasgebied van de Zouweboezem (gelegen tussen Ameide en Meerkerk, doorsneden door rijksweg A27). Naast de eigenlijke Zouweboezem omvat het Habitatrictlijngebied ook een aansluitend deel van de Polder Achthoven tussen de Zederikkade (Zouwenkade) en de eendenkooi. Begrenzing van Vogelrichtlijngebied en Habitatrictlijngebied zijn wat dat betreft niet gelijkgetrokken omdat de graslanden van de Polder Achthoven geen speciale betekenis hebben voor vogels waarvoor Zouweboezem is aangewezen.

De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied en het Habitatrictlijngebied (zoals aangemeld) zijn op de kaart op enkele technische punten aangepast:

- Bebouwing is zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht (bebouwing was al tekstueel geëxclaveerd in het Habitatrictlijngebied). Dit betreft percelen waar volgens de topografische kaart of op grond van luchtfoto's bebouwing aanwezig is en die verder bestaan uit tuinen of erven die behoren bij het betreffende bebouwde perceel.
- Rijksweg A27 is inclusief bermen en duikers ook op kaart uitgezonderd (wegen waren al tekstueel geëxclaveerd in het Habitatrictlijngebied).
- In Polder Achthoven is langs Achter Wetering en (Lakerveldse) Molenkade in plaats van topografische lijnen de kadastrale grens van het eigendom van het Zuidhollands Landschap aangehouden.
- De begrenzing is verder waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.

Overige wijzigingen groter dan 1 ha worden toegelicht in de volgende alinea's.

De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is aangepast:

- Uitbreiding in het noorden van het gebied met een deel van het moerasgebied (6,2 ha) dat al deel uitmaakt van het Habitatrictlijngebied (zoals aangemeld). Dit deel is na de aanwijzing van het Vogelrichtlijngebied ingericht en maakt nu onlosmakelijk deel uit van het gebied (o.a. voedselgebied Purperreiger).

Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van 258 ha. Daarvan is 258 aangewezen onder de Habitatrictlijn en is 134 ha aangewezen onder de Vogelrichtlijn. Deze cijfers betreffen bruto-oppervlakten, omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura 2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen de begrenzingen van Habitatrictlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) natuurmonumenten. Daar waar de kaart en de nota van toelichting, bijvoorbeeld om

kaarttechnische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura 2000-gebieden aangegeven. Dit geldt ook voor grensoverschrijdende gebieden in Duitsland en België. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend. Voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden. In geval van buitenlandse gebieden betreft dit documentatie die door de betreffende deelstaten van Duitsland (Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen) en gewesten van België (Vlaanderen en Wallonië) zijn gepubliceerd.

Voor de begrenzing van Natura 2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, tuinen, erven, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 is afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- **Bebouwing** betreft één of meer gebouwen, of bouwwerken geen gebouwen zijnde. **Gebouw:** elk bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. **Bouwwerk:** elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- **Erven** zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmee in gebruik zijnde terreinen.
- **Tuinen** zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- **Verhardingen** (van kunstmatige aard) kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen en steenglooingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en berm en zijkanten.
- **Hoofdspoorwegen** betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722).

Conform artikel 15 van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Stb. 2004, 31) zal het definitieve aanwijzingsbesluit voor wat betreft de kadastrale percelen die geheel of gedeeltelijk binnen het aangewezen gebied zijn gelegen, in de kadastrale registratie als beperking worden ingeschreven. Kadastrale percelen die over een breedte van minder dan 5 meter overlappen met het aangewezen gebied worden geacht daarvan geen deel uit te maken. Dit betekent dat bij de definitieve aanwijzing aldaar de kadastrale lijn zal worden aangehouden. Hierbij wordt er vanuitgegaan dat de kadastrale lijn een betrouwbare grens vormt tussen verschillende terreintypen voortkomend uit verschillen in grondgebruik (bv. een wegberm langs een graslandperceel).

Met betrekking tot het grensverloop langs hoofdspoorwegen, watergangen, waterkerende dijken en de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied:

- Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.

- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een watergang die op de kaart slechts door een enkelvoudige lijn wordt aangegeven, wordt de grens gelegd op de watergrens die, gezien vanuit het gebied, aan de overzijde is gelegen indien dergelijke wateren een ecologisch en/of waterhuishoudkundige eenheid vormen met de aanwezige waterafhankelijke habitattypen en/of leefgebieden van soorten.
- Waar de buitengrens van een (deel)gebied van een Habitatrichtlijngebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de buitenkruinlijn (aan de gebiedszijde) tenzij het betreffende dijktaalud geen actuele of potentiële betekenis heeft voor de instandhouding van het gebied.
- In de overige gevallen waar de buitengrens samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de teen van de dijk (aan de gebiedszijde).
- De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.

4. NATURA 2000-WAARDEN

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt allereerst een opsomming gegeven van de waarden waaraan het gebied zijn betekenis ontleent als Habitatrichtlijngebied en Vogelrichtlijngebied. Wat betreft de aanwijzing als Habitatrichtlijngebied wordt in paragrafen 4.2.1 en 4.2.2 een lijst gegeven van de habitattypen (met vermelding van de aanwezige subtypen) en Habitatrichtlijnsoorten waarvoor het gebied is aangewezen. Paragraaf 4.2.3 vermeldt de vogelsoorten waarvoor het gebied onder de Vogelrichtlijn is aangewezen. Op alle vermelde habitattypen en soorten is een instandhoudingsdoelstelling van toepassing (zie hoofdstuk 5).

Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 vermeld welke selectiecriteria op het Habitatrichtlijngebied van toepassing zijn. Tenslotte beschrijft paragraaf 4.4 de verspreiding van habitattypen en soorten binnen het gebied, ter onderbouwing van de gevolgde gebiedsbegrenzing.

4.2 Natura 2000-waarden waarvoor het gebied is aangewezen

4.2.1 Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I³)

Het gebied is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitats opgenomen in bijlage I van de Habitatrichtlijn, waarvoor het gebied een bijdrage levert aan de instandhouding op landelijk niveau. Ten behoeve van de nationale uitwerking van de Habitatrichtlijn is een deel van de habitattypen verdeeld in subtypen, vanwege de zeer ruime variatie in fysieke omstandigheden en soortensamenstelling. De namen van de habitattypen en daarvan afgeleide subtypen zullen verder met hun verkorte namen worden aangeduid. In bijlage B.4 zijn alle gebieden vermeld waarvoor de betreffende habitattypen zijn aangemeld. Wijzigingen ten opzichte van de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) zijn verklaard in bijlage B.1 van deze Nota van toelichting.

³ Bijlagen I en II laatstelijk aangepast op 20 november 2006, Richtlijn 2006/105/EG, Pb EG L 363, 20.12.2006, p. 368-405 (zie ook rectificatie PB EG L 80, 21.3.2007, p. 15).

H6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caeruleae*)
Verkorte naam Blauwgraslanden

4.2.2 Habitatrichtlijn: soorten (bijlage II³)

Het gebied is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van de Habitatrichtlijn, waarvoor het gebied een wezenlijke functie in de levenscyclus vervult. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de instandhouding op landelijk niveau. In bijlage B.4 zijn alle gebieden vermeld waarvoor de betreffende soorten zijn aangemeld. Wijzigingen ten opzichte van de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) zijn verklaard in bijlage B.1 van deze Nota van toelichting.

H1134 Bittervoorn (*Rhodeus amarus*)
H1145 Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*)
H1149 Kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*)
H1166 Kamsalamander (*Triturus cristatus*)
H4056 Platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*)

4.2.3 Vogelrichtlijn: vogelsoorten (bijlage I en artikel 4.2)

Het gebied is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage I van de Vogelrichtlijn⁴:

A021 Roerdomp (*Botaurus stellaris*)
A029 Purperreiger (*Ardea purpurea*)
A119 Porseleinhoen (*Porzana porzana*)
A197 Zwarte stern (*Chlidonias niger*)

Andere geregeld voorkomende trekvogels waarvoor het gebied van betekenis is als broed-, rui- en/of overwinteringsgebied en rustplaatsen in hun trekzones (artikel 4.2):

A051 Krakeend (*Anas strepera*)
A292 Snor (*Locustella luscinioides*)

In bijlage B.4 zijn alle gebieden vermeld waarin de betreffende vogelsoorten zijn opgenomen. Wijzigingen ten opzichte van de aanwijzing als Vogelrichtlijngebied (1994) zijn verklaard in bijlage B.2 van deze Nota van toelichting.

4.3 Habitatrichtlijn: selectiecriteria

4.3.1 Habitattypen (bijlage I)

Voor niet-prioritaire habitattypen zijn in de eerste stap van het selectieproces in beginsel de “vijf belangrijkste gebieden” geselecteerd. Voor habitattypen welke verdeeld zijn in subtypen, geldt een aantal van “drie belangrijkste gebieden” per subtype. Voor prioritaire habitattypen⁵ geldt een aantal van “tien belangrijkste gebieden” en voor subtypen van prioritaire habitattypen een aantal van “vijf belangrijkste gebieden” per subtype. Verdeling in subtypen ten behoeve van de selectie is alleen toegepast indien de subtypen een verschillende verspreiding hebben en de beschikbare gegevens verdeling in subtypen toelaten. Voor enkele verspreid over het land voorkomende habitattypen, die in voldoende mate in gebieden zijn

⁴ laatstelijk aangepast op 20 november 2006, Richtlijn 2006/105/EG, Pb EG L 363, 20.12.2006, p. 368-405

⁵ In bijlagen I en II van de Habitatrichtlijn en in dit besluit aangeduid met een sterretje.

vertegenwoordigd die voor andere waarden zijn opgenomen, zijn geen gebieden geselecteerd⁶. De betekenis van het gebied is afgemeten aan de aanwezige oppervlakte en zo nodig ook de representativiteit van het habitatype. In een tweede stap zijn eventueel nog extra gebieden toegevoegd met het oog op landelijke dekking, geografische spreiding en grensoverschrijding⁷ (zie ook bijlage B.3).

4.3.2 Soorten (bijlage II)

Voor niet-prioritaire soorten opgenomen in bijlage II van de Habitatrichtlijn zijn in de eerste stap van het selectieproces in beginsel de “vijf belangrijkste gebieden” geselecteerd. Voor prioritaire soorten⁵ geldt een aantal van “tien belangrijkste gebieden”. Voor enkele verspreid over het land voorkomende soorten, die in voldoende mate in gebieden zijn vertegenwoordigd die voor andere waarden zijn opgenomen, zijn geen gebieden geselecteerd⁸. De betekenis van het gebied is afgemeten aan de omvang van de aanwezige populatie. In een tweede stap zijn eventueel nog extra gebieden toegevoegd met het oog op landelijke dekking, geografische spreiding en grensoverschrijding (zie ook bijlage B.3).

4.4 Verspreiding habitattypen en soorten in het Habitatrichtlijngebied

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied is bepaald aan de hand van de ligging van habitattypen en leefgebieden van soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De verspreiding van de betreffende habitattypen en soorten binnen het gebied wordt in deze paragraaf globaal beschreven ter onderbouwing van de gevolgde begrenzing. Het is niet bedoeld als een uitputtende beschrijving.

Blauwgrasland (H6410) komt voor op enkele percelen langs de Zederikkade (Zouwenkade) in de Polder Achthoven. De kamsalamander (H1166) is aangetroffen in het noordelijk deel van het Zouweboezem (nabij Sluis) en verspreid op enkele plekken in de Polder Achthoven. De platte schijfhoren (H4056), die een voorkeur heeft voor eutrofe (maar niet verontreinigde) wateren rijk aan waterplanten, is aangetroffen in het noordelijk deel van de Zouweboezem. De poldervissen bittervoorn (H1134), grote modderkruiper (H1145) en kleine modderkruiper (H1149) komen in het gehele gebied voor zowel in de boezem zelf als in de sloten van de Polder Achthoven. Van de grote modderkruiper is verder bekend dat deze vooral aanwezig is onder kraggen, beschermd tegen woelende bodemvissen.

5 INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

5.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel aan maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied “tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige

⁶ Habitattypen waarvoor geen gebieden zijn geselecteerd zijn: slijkgrasvelden (H1320) en ruigten en zomen, *moerasspirea* (H6430A) en ruigten en zomen, *droge bosranden* (H6430C).

⁷ De selectiecriteria zijn verder uitgewerkt in het Verantwoordingsdocument (2003).

⁸ Soorten waarvoor geen gebieden zijn geselecteerd zijn: zeeprik (H1095), elft (H1102), zalm (1106), bittervoorn (H1134), kleine modderkruiper (H1149) en platte schijfhoren (H4056).

staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”.

Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau. Tevens is daarbij aangegeven welke habitattypen en of soorten ten koste mogen gaan van andere habitattypen en soorten. Voor een beperkt aantal soorten en habitattypen zijn op basis van artikel 10a, derde lid van de Natuurbeschermingswet 1998 ‘complementaire doelen’ geformuleerd. Het betreft soorten en habitattypen die onder druk staan en waarvoor Nederland in Europees verband een bijzondere verantwoordelijkheid heeft. Dit betekent dat aan een beperkt aantal Vogelrichtlijngebieden Habitatrichtlijndoelen zijn toegekend (en andersom) en dat aan een beperkt aantal Habitatrichtlijngebieden ‘ontwikkeldoelen’ zijn toegekend. Met behulp van deze complementaire doelen is de realisering van de landelijke doelen voldoende gewaarborgd. Deze doelen maken volwaardig onderdeel uit van de aanwijzingsbesluiten, maar de habitattypen en soorten worden niet aangemeld bij de Europese Commissie.

Voor de Natura 2000-gebieden zullen in beheerplannen instandhoudingsmaatregelen worden uitgewerkt die beantwoorden aan de gebiedsspecifieke ecologische vereisten van de betrokken natuurlijke habitats en soorten.

Als verdere invulling van het stellen van prioriteiten zijn voor de acht onderscheiden Natura 2000-landschappen⁹, op grond van de daar voorkomende habitattypen en soorten, hun landelijke betekenis van deze waarden binnen het betreffende landschap, de belangrijkste verbeteropgaven en de beïnvloedingsmogelijkheden, kernopgaven geformuleerd. Per landschap omvatten ze de belangrijkste behoud- en herstelopgaven. De kernopgaven stellen prioriteiten (‘richting geven’) en geven overeenkomsten en verschillen tussen en binnen de gebieden aan. Zij hebben in het bijzonder betrekking op habitattypen en soorten die sterk onder druk staan en/of waarvoor Nederland van groot of zeer groot belang is. De kernopgaven worden per Natura 2000-landschap behandeld en opgesomd in hoofdstuk 5 van het Natura 2000 doelendocument.

5.2 Algemene doelen

Behoud en indien van toepassing herstel van:

1. de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
2. de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;

⁹ Het Natura 2000-landschap van het gebied waarop dit besluit betrekking heeft, staat vermeld in paragraaf 3.2 van deze Nota van toelichting

3. de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de ecologische structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
4. de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

5.3 Habitatrictlijn: habitattypen

H6410 Blauwgraslanden

Doel Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit.

Toelichting Het habitatype blauwgraslanden verkeert landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding. Nederland is voor het habitatype van zeer groot belang in Europees verband. Het voorkomen van melkviooltje in begroeiingen van dit habitatype is bijzonder (goede kwaliteit). Het gebied kan een zeer grote bijdrage gaan leveren door uitbreiding oppervlakte.

5.4 Habitatrictlijn: soorten

H1134 Bittervoorn

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De Zouweboezem en aangrenzende polders maken deel uit van het kernverspreidingsgebied van de bittervoorn in het westelijke rivierengebied. De populatie in het gebied is hier onderdeel van een ruimer voorkomende metapopulatie. Verbinding met de omgeving is een punt van aandacht.

H1145 Grote modderkruiper

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De Zouweboezem en de omringende polders maken deel uit van het kernverspreidingsgebied van de grote modderkruiper in het centrale rivierengebied. De Zouweboezem herbergt de grootste aantallen van de soort die in ons land bekend zijn. Het leefgebied is zo geschikt dankzij de periodiek wisselende waterstanden (waar andere vissoorten slecht tegen bestand zijn), die optreden als gevolg van de boezemfunctie van het gebied. Verbinding met de omgeving is een punt van aandacht.

H1149 Kleine modderkruiper

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De kleine modderkruiper verkeert landelijk in een gunstige staat van instandhouding. De soort komt in Nederland algemeen en wijd verspreid voor.

H1166 Kamsalamander

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting Binnen de begrenzing van het gebied aan de voet van het dijktaalud ten westen van Sluis ligt een belangrijke reproductieplaats van de kamsalamander. Het gebied levert een relatief grote bijdrage voor de soort. De verbinding tussen de Zouweboezem en de Uiterwaarden Lek is van groot belang voor de duurzame instandhouding van de populaties langs de Lek.

H4056 Platte schijfhoren

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De soort is recent in het gebied aangetroffen.

5.5 Vogelrichtlijn: broedvogels**A021 Roerdomp**

Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 5 paren.

Toelichting In de periode 1999-2003 broedden jaarlijks 2-3 paren roerdampen. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is als doel uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit geformuleerd. Het gebied kan onvoldoende draagkracht leveren voor een zelfstandige sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio grote rivieren ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A029 Purperreiger

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 100 paren.

Toelichting Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie. Al vanaf 1941 wordt vermoed dat de purperreiger in het gebied broed en in de daarop volgende decennia worden geregeld meldingen gemaakt van een kleine kolonie van ten minste 10 paren purperreigers. Pas in de jaren negentig groeit de kolonie sterk in omvang: 1993-1997 gemiddeld 35 paren en 1999-2003 gemiddeld 95 paren. Voorlopig maximum werd bereikt in 2002 met 124 paren – een kwart van de Nederlandse populatie in dat jaar. Het ontbreken van de vos als predator in de Zouweboezem wordt als een belangrijke oorzaak genoemd. Ondanks de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie niet ten doel gesteld gezien de sterke toename in recente jaren. Het gebied levert voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A119 Porseleinhoen

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie met een draagkracht voor een populatie van ten minste 9 paren.

Toelichting Naast natte, periodiek geïnundeerde graslanden kan het porseleinhoen ook goed uit de voeten met natte rietmoerassen. De soort is jaarlijks aanwezig met 3-9 paren. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding heeft het genoemde aantal paren in het doel betrekking op gunstige jaren, waarbij de waterstand in de periode mei-juni bepalend is. Daarom moet habitat behouden blijven, zodat bij een gunstige waterstand het hoge populatieniveau weer gehaald kan worden. Het gebied kan onvoldoende draagkracht leveren voor een zelfstandige sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio grote rivieren ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A197 Zwarte stern

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud met een draagkracht voor populatie van ten minste 40 paren.

Toelichting De zwarte stern is vermoedelijk van oudsher broedvogel met enkele tientallen paren (1970 circa 20 paren). Het laatste decennium zijn de

aantallen licht toegenomen tot ten minste 30 paren; maxima in 1995 met 45 paren en 2000 met 42 paren. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A292 Snor

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren.

Toelichting Voor de periode 1999-2003 wordt het gemiddeld aantal paren geschat op 16. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding met betrekking tot de populatieomvang, is behoud voldoende. Het gebied kan onvoldoende draagkracht leveren voor een zelfstandige sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio grote rivieren ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

5.6 Vogelrichtlijn: niet-broedvogels

A051 Krakeend

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 130 vogels (seizoensmaximum).

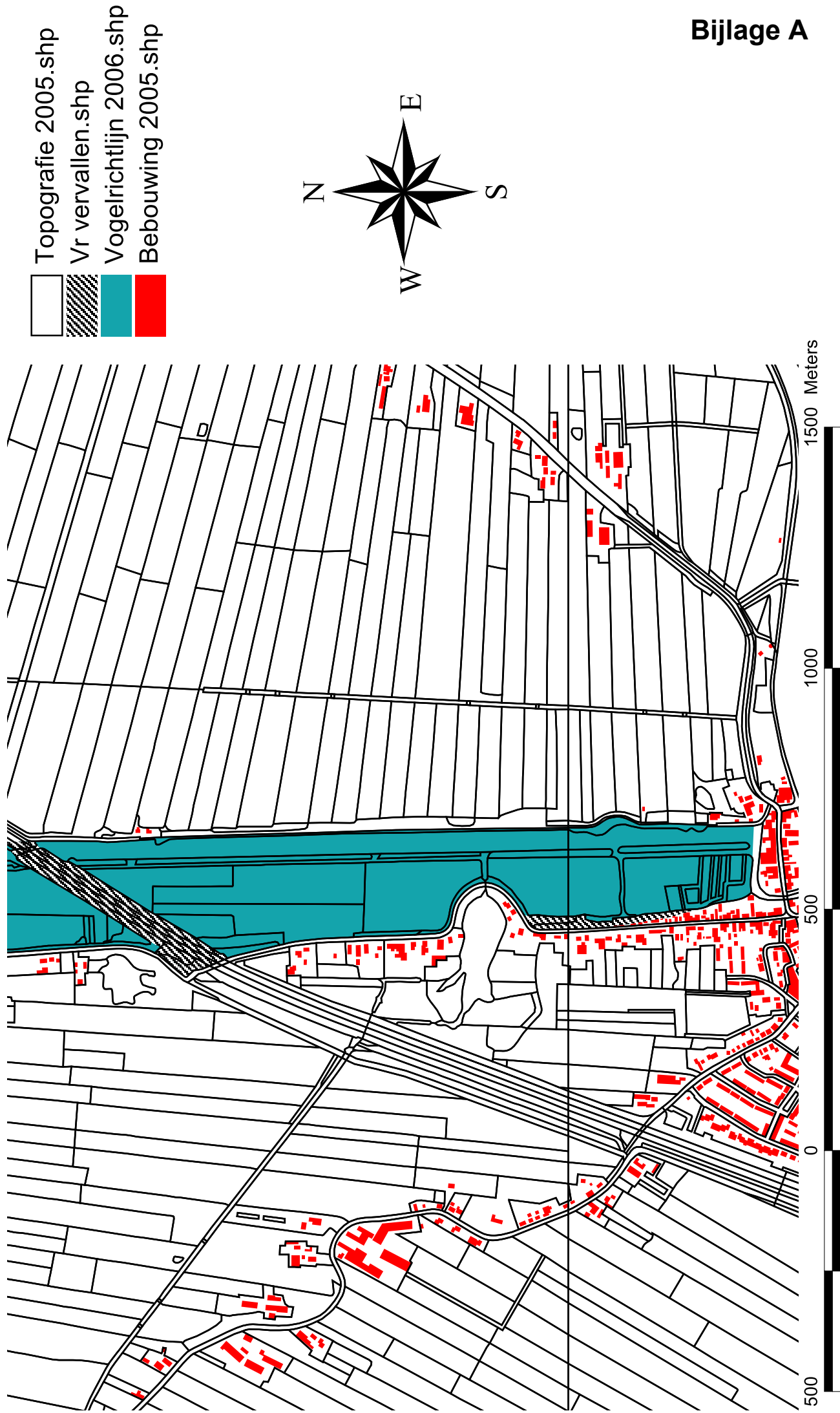
Toelichting Het gebied heeft voor de krakeend onder andere een functie als foerageergebied. De gegevens zijn niet toereikend voor een trendanalyse. Behoud van de huidige situatie is voldoende gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding.

Uitbreiding Zouweboezem bij Sluis

Bijlage A

Verkleining Zouweboezem (rijksweg en bebouwing)

Toelichting op wijzigingen Natura 2000-waarden, op selectie als Habitatrictlijngebied en op toewijzing van instandhoudingsdoelstellingen

- B1. Wijzigingen in habitattypen en soorten ten opzichte van aanmelding als Habitatrictlijngebied (paragraaf 4.2.1 en 4.2.2)
- B2. Wijzigingen in vogelsoorten ten opzichte van eerdere aanwijzing als Vogelrichtlijngebied (paragraaf 4.2.3)
- B3. Toepassing selectiecriteria Habitatrictlijngebieden (paragraaf 4.3)
- B4. Toewijzing instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 5)

B1. Wijzigingen in habitattypen en soorten ten opzichte van aanmelding als Habitatrictlijngebied

- In aanvulling op de aanmelding als Habitatrictlijngebied (2003) is het gebied ook aangewezen voor het habitatype blauwgraslanden (H6410) en voor de habitatsoorten kamsalamander (H1166) en platte schijfhoren (H4056).
- Het habitatype blauwgraslanden (H6410) komt voor in het westelijk deel van de Polder Achterhoven, dat (na herbegrenzing) onderdeel uitmaakt van het Habitatrictlijngebied .
- De kamsalamander is toegevoegd vanwege de relatief grote bijdrage die het gebied levert.
- In aanvulling op de aanmelding als Habitatrictlijngebied (2003) is het gebied ook aangewezen voor de platte schijfhoren (H4056). Deze soort is na de aanmelding in bijlage II opgenomen. Bij recente inventarisaties is gebleken dat dit één van de Natura 2000-gebieden is waar de soort voorkomt.

B2. Wijzigingen in vogelsoorten ten opzichte van eerdere aanwijzing als Vogelrichtlijngebied

De vogelsoorten waarvoor het gebied in 1994 is aangewezen, betreffen een opsomming van vogelsoorten waaraan het gebied zijn natuurwetenschappelijke betekenis ontleent. Bij de aanwijzing van 49 Vogelrichtlijngebieden in 2000 is vastgesteld voor welke soorten op grond van artikel 4 van de Vogelrichtlijn een verplichting bestaat voor het treffen van speciale beschermingsmaatregelen in de vorm van de aanwijzing van gebieden (in de Richtlijn aangeduid als “speciale beschermingszones”) ¹⁰. Dit betreft in de eerste plaats 46 soorten die zijn opgenomen in bijlage I van de Vogelrichtlijn ¹¹. Daarnaast zijn gebieden aangewezen voor 49 (andere) trekkende vogelsoorten zoals bedoeld in artikel 4.2 van de Vogelrichtlijn. Een gebied wordt slechts aangewezen voor de soorten waarvoor het gebied van landelijke betekenis is. Hiervan is in beginsel sprake indien het gebied minstens 1% van de landelijke broedpopulatie herbergt of minstens 0,1% van de biogeografische populatie geregeld in het gebied verblijft ¹².

Deze werkwijze heeft voor de vogellijst van dit gebied de volgende consequenties:

- In vergelijking met de oorspronkelijke aanwijzing van 1994 van 7 vogelsoorten uit bijlage I zijn niet meer opgenomen: bruine kiekendief (A081), blauwborst (A272), aalscholver (A017), visdief (A193), kemphaan (A151), blauwe kiekendief (A082) en visarend (A094).
- De aalscholver, visdief, kemphaan, bruine kiekendief, blauwborst, blauwe Kiekendief en visarend zijn verwijderd, omdat opname in het oorspronkelijke vogelrichtlijnbesluit stamt uit de periode waarin gebiedsselectie nog niet werd gebaseerd op aantalscriteria. Het

¹⁰ Nota van Antwoord Vogelrichtlijn (2000), bijlage 1, Selectiecriteria en methode van begrenzing.

¹¹ De Nota van Antwoord (2000) vermeldt 43 soorten waarvoor gebieden zijn aangewezen. Sindsdien zijn twee soorten aan bijlage I toegevoegd waarvoor ook reeds gebieden waren aangewezen (Strandplevier en Dwergmeeuw). Tenslotte zullen ook voor de Dwerggans nog gebieden worden aangewezen.

¹² SOVON & CBS 2005. Trends van vogelaantallen in het Nederlandse Natura 2000-netwerk. SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

gebied blijkt daaraan na toetsing aan telgegevens niet te voldoen en is daarmee van marginale betekenis voor de landelijke staat van instandhouding van deze soorten als niet-broedvogel.

- Daarnaast zijn 7 andere trekvogelsoorten zoals bedoeld in artikel 4.2 niet meer opgenomen vergeleken met de oorspronkelijke aanwijzing: wintertaling (A052), wilde eend (A053), pijlstaart (A054), tafeleend (A059), kuifeend (A061), watersnip (A153) en tureluur (A162).
- Tureluur, wilde eend, pijlstaart, wintertaling, kuifeend en tafeleend zijn verwijderd, omdat opname in het eerdere vogelrichtlijnbesluit stamt uit de periode waarin gebiedsselectie nog niet werd gebaseerd op aantalscriteria. Het gebied blijkt daaraan na toetsing aan telgegevens niet te voldoen en is daarmee van marginale betekenis voor de landelijke staat van instandhouding van deze soorten als niet-broedvogel.
- Watersnip is verwijderd omdat in de oorspronkelijke aanwijzing de soort als trekvogel was opgenomen. In de huidige beleidslijn worden alleen maar gebieden aangewezen voor de watersnip als broedvogel.
- In vergelijking met de oorspronkelijke aanwijzing zijn de volgende vogelsoorten niet meer opgenomen, omdat deze soorten niet behoren tot de soorten waarvoor Vogelrichtlijngebieden worden aangewezen conform de in 2000 geformuleerde beleidslijn (zie boven): waterpieper, blauwe reiger, waterral, sprinkhaanrietzanger, boomvalk, koekoek, bosuil, tuinfluiter, boomkruiper, matkop, watersnip, bokje, witgatje, boerenzwaluw en huiszwaluw

B3. Toepassing selectiecriteria Habitatrichtlijngebieden

H1145 Grote modderkruiper

Deze soort heeft een beperkte verspreiding in de Natura 2000-landschappen Meren en Moerassen - regio Noord en het Natura 2000-landschap Rivierengebied en een aantal andere locaties; met name in het Natura 2000-landschap Beekdalen zoals Drentsche Aa-gebied (25), en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek (132). Over omvang van de populaties is weinig bekend. Voor de aanmelding van Habitatrichtlijngebieden zijn de volgende gebieden als “vijf belangrijkste” geselecteerd: Oldematen & Veerslootlanden (037), Buurserzand & Haaksbergerveen (053), Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem (071), Zouweboezem (105) en Biesbosch (112). Deze gebiedselectie is gebaseerd op een verspreidingsanalyse¹³ hetgeen heeft geresulteerd in een lijst van 15 kernleefgebieden met verspreidingsconcentraties¹⁴. Hieruit zijn bovengenoemde vijf gebieden geselecteerd als duidelijke herkenbare en topografische begrensde landschappelijke eenheden bestaande uit een polderslotencomplex (37) in het Natura 2000-landschap Meren en Moerassen, een gebied in het Natura 2000-landschap Hoogvenen (53) en binnen het Natura 2000-landschap Rivierengebied: geïsoleerde boezemwateren (71 en 105) en een killenstelsel (112).

Ten behoeve van het bereiken van voldoende geografische spreiding waren hier nog de volgende gebieden aan toegevoegd: Drentsche Aa-gebied (025) (Beekdalen, Noord¹⁵), Gelderse Poort (Rivierengebied) (67) en Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder (090) (Meren en Moerassen, boven IJ). Inmiddels wordt het voorkomen boven het IJ betwijfeld¹⁶ en is het laatstgenoemde gebied voor de soort komen te vervallen.

¹³ RAVON (2003), Gegevensvoorziening vis- en amfibiesoorten Annex II Habitatrichtlijn. Overzicht beste leefgebieden Kamsalamander, Grote Modderkruiper, Kleine Modderkruiper, Bittervoorn en Rivierdonderpad (tweede druk). RAVON, Nijmegen

¹⁴ Exclusief vier mogelijke kernleefgebieden waarover onvoldoende gegevens beschikbaar zijn: de drie noordelijke provincies en het Noordhollandse veenweidegebied.

¹⁵ Voor de selectie is de Natura 2000-landschappen Hogere Zandgronden/ Beekdalen ingedeeld in drie regio's: Noord (Groningen, Friesland, Drenthe), Midden (Gelderland, Twente), Zuid (Noord Brabant, Limburg).

¹⁶ Van 't Veer & Hoogeboom (2007) Atlas van de Natura 2000 gebieden in Laag Holland. Sine loco.

B4. Toewijzing instandhoudingsdoelstellingen

De hier vermelde gebiedsdoelen van de Natura 2000-gebieden die buiten dit aanwijzingsbesluit vallen en waarvan de definitieve besluiten op het moment van vaststelling van onderhavig besluit nog niet zijn vastgesteld, moeten worden beschouwd als 'indicatieve' opgaven en kunnen nog aan verandering onderhevig zijn.

In dit onderdeel wordt voor ieder habitatype, habitatsoort, broedvogelsoort en niet-broedvogelsoort waarvoor onderhavig gebied is aangewezen, inzichtelijk gemaakt hoe de landelijke doelstelling is uitgewerkt in de Natura 2000-gebieden. De niet-broedvogelsoorten waarvoor zowel landelijk als in alle gebieden een behoudsopgave is gesteld zijn samengevat in één tabel. Waar in de vogeltabellen wordt geschreven A...b betreft het een broedvogel en waar wordt geschreven A...n betreft het een niet-broedvogel. Regels in cursief betreffen complementaire doelen (toelichting in Natura 2000 Doelendocument, paragraaf 3.3).

Onder iedere tabel wordt de landelijke staat van instandhouding (Svl) van betreffende habitatype of (vogel)soort genoemd. Indien de landelijke doelstelling van betreffende waarde afwijkt van wat kan worden verwacht uit de staat van instandhouding, is dit hier gemotiveerd. Indien de instandhoudingsdoelstelling van onderhavig gebied afwijkt van de landelijke doelstelling dan is dit nader gemotiveerd.

4.1 Habitatrictlijn: habitattypen

Habitatype H6410 - Blauwgraslanden				
Landelijke doelstelling: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit				
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	uitbreiding	behoud	ontwerpbesluit
009	Groote Wielen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
013	Alde Feanen	behoud	verbetering	ontwerpbesluit
015	Van Oordt's Mersken	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
016	Wijnjeterper Schar	behoud	verbetering	ontwerpbesluit
021	Lieftinghsbroek	behoud	verbetering	ontwerpbesluit
025	Drentsche Aa-gebied	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
028	Elperstroomgebied	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
034	Weerribben	behoud	verbetering	ontwerpbesluit
035	Wieden	behoud	verbetering	ontwerpbesluit
037	Olde Maten & Veerslootslanden	behoud	verbetering	ontwerpbesluit
041	Boetelerveld	uitbreiding	behoud	ontwerpbesluit
045	Springendal & Dal van de Mosbeek	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
046	Bergvennen & Brecklenkampse Veld	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
047	Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek	behoud	behoud	ontwerpbesluit
049	Dinkelland	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
051	Lonnekermeer	behoud	behoud	ontwerpbesluit
057	Veluwe	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
058	Landgoederen Brummen	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
060	Stelkampsveld	uitbreiding	behoud	concept-ontwerp
061	Korenburgerveen	uitbreiding	verbetering	concept-ontwerp
062	Willinks Weust	uitbreiding	behoud	ontwerpbesluit
065	Binnenveld	uitbreiding	behoud	concept-ontwerp
069	Bruuk	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
080	Groot Zandbrink	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
083	Botshol	behoud	verbetering	ontwerpbesluit
084	Duinen Den Helder - Callantsoog	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
094	Naardermeer	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
095	Oostelijke Vechtplassen	behoud	verbetering	ontwerpbesluit
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	uitbreiding	behoud	ontwerpbesluit

107	Donkse Laagten	behoud	behoud	ontwerpbesluit
116	Kop van Schouwen	uitbreiding	behoud	ontwerpbesluit
130	Langstraat	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
131	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
132	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
133	Kampina & Oisterwijkse Vennen	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit

De staat van instandhouding van het habitatype is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als 'zeer ongunstig'¹⁷. De doelstelling voor het gebied Zouweboezem wijkt op het aspect kwaliteit af van de landelijke doelstelling omdat er reeds een goede kwaliteit is op deze groeiplaats.

4.2. Habitatrictlijn: soorten

H1134 - Bittervoorn					
Landelijke doelstelling: behoud omvang en behoud kwaliteit leefgebied ten behoeve van behoud populatie					
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Doel populatie	Besluit
009	Groote Wielen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
010	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
013	Alde Feanen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
018	Rottige Meenthe & Brandemeer	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
025	Drentsche Aa-gebied	behoud ^a	behoud	behoud	concept-ontwerp
034	Weerribben	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
035	Wieden	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
036	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
037	Olde Maten & Veerslootslanden	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
038	Uiterwaarden IJssel	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
039	Vecht- en Beneden-Reggegebied	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
056	Arkemheen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
067	Gelderse Poort	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
070	Zuider Lingedijk & Diefdijk-Zuid	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
071	Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
083	Botshol	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
089	Eilandspolder	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
090	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
091	Polder Westzaan	behoud ^b	behoud	behoud	ontwerpbesluit
092	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
094	Naardermeer	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
095	Oostelijke Vechtplassen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
104	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
109	Haringvliet	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
112	Biesbosch	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
136	Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
150	Roerdal	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit

(a) Enige achteruitgang in oppervlakte leefgebied ten gunste van habitatype H3260 beken en waterplanten, waterranonkels (subtype A) is toegestaan.

(b) Enige achteruitgang in omvang leefgebied ten gunste van habitatypen H1330 schorren en zilte graslanden of H6430 ruigten en zomen is toegestaan.

¹⁷ De beschreven 'staat van instandhouding' wijkt af van de 'staat van instandhouding' zoals gegeven in het Natura 2000 doelendocument (2006). Zie het Natura 2000 profielendocument (2008) voor een nadere uitleg.

De staat van instandhouding van de bittervoorn is op het aspect leefgebied beoordeeld als 'gunstig'. De staat van instandhouding op het aspect populatie is onbekend¹⁷. De doelstelling voor het gebied Zouweboezem sluit aan bij de landelijke doelstelling.

H1145 – Grote modderkruiper					
Landelijke doelstelling: uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied ten behoeve van uitbreiding populatie					
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Doel populatie	Besluit
013	Alde Feanen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
015	Van Oordt's Mersken	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
016	Wijnjeterper Schar	behoud	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
020	<i>Zuidlaardermeergebied</i>	<i>uitbreiding</i>	<i>verbetering</i>	<i>uitbreiding</i>	<i>ontwerpbesluit</i>
025	Drentsche Aa-gebied	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
034	Weerribben	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
035	Wieden	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
037	Olde Maten & Veerslootslanden	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
038	Uiterwaarden IJssel	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
039	Vecht- en Beneden-Reggegebied	uitbreiding	behoud	uitbreiding	ontwerpbesluit
053	Buurserzand & Haaksbergerveen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
056	<i>Arkemheen</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>ontwerpbesluit</i>
066	<i>Uiterwaarden Neder-Rijn</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>ontwerpbesluit</i>
067	Gelderse Poort	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
068	Uiterwaarden Waal	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
070	Zuider Lingedijk & Diefdijk-Zuid	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
071	Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem	uitbreiding	verbetering	behoud	ontwerpbesluit
074	Zwarte Meer	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
112	Biesbosch	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
130	Langstraat	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
132	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit

De staat van instandhouding van de grote modderkruiper is beoordeeld als 'matig ongunstig'. De staat van instandhouding op het aspect populatie is onbekend¹⁷. De doelstelling voor het gebied Zouweboezem wijkt af van de landelijke doelstelling. De Zouweboezem herbergt de grootste aantallen van de soort die in ons land bekend zijn. Het leefgebied is zo geschikt dankzij de periodiek wisselende waterstanden, die optreden al gevolg van de boezemfunctie van het gebied. Verdere uitbreiding en verbetering van de kwaliteit van het leefgebied wordt niet nodig geacht.

H1149 – Kleine modderkruiper					
Landelijke doelstelling: behoud omvang en behoud kwaliteit leefgebied ten behoeve van behoud populatie					
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Doel populatie	Besluit
013	Alde Feanen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
015	Van Oordt's Mersken	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
016	Wijnjeterper Schar	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
018	Rottige Meenthe & Brandemeer	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
025	Drentsche Aa-gebied	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
034	Weerribben	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
035	Wieden	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
036	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
037	Olde Maten & Veerslootslanden	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
038	Uiterwaarden IJssel	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit

039	Vecht- en Beneden-Reggegebied	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
045	Springendal & Dal van de Mosbeek	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
065	Binnenveld	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
067	Gelderse Poort	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
070	Zuider Lingedijk & Diefdijk-Zuid	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
071	Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
074	Zwarte Meer	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
076	Veluwerandmeren	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
083	Botshol	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
089	Eilandspolder	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
090	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
091	Polder Westzaan	behoud ^a	behoud	behoud	ontwerpbesluit
092	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
094	Naardermeer	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
095	Oostelijke Vechtplassen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
104	Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
112	Biesbosch	behoud	behoud	behoud	concept-ontwerp
130	Langstraat	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
132	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
133	Kampina & Oisterwijkse Vennen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
135	Kempenland-West	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
138	Weeter- en Budelerbergen & Ringselven	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
141	Oeffelter Meent	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit

(a) Enige achteruitgang in omvang leefgebied ten gunste van habitattypen H1330 schorren en zilte graslanden of H6430 ruigten en zomen is toegestaan.

De staat van instandhouding voor de kleine modderkruiper is beoordeeld als 'gunstig'. De staat van instandhouding op het aspect populatie is onbekend¹⁷. De doelstelling voor het gebied Zouweboezem sluit aan bij de landelijke doelstelling.

H1166 - Kamsalamander					
Landelijke doelstelling: uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied ten behoeve van uitbreiding van de populatie					
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Doel populatie	Besluit
025	Drentsche Aa-gebied	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	concept-ontwerp
027	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
029	Havelte-Oost	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
030	Dwingelderveld	uitbreiding	verbetering	behoud	ontwerpbesluit
038	Uiterwaarden IJssel	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
039	Vecht- en Beneden-Reggegebied	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
041	Boetelerveld	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
042	Sallandse Heuvelrug	uitbreiding	verbetering	behoud	ontwerpbesluit
045	Springendal & Dal van de Mosbeek	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
047	Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek	uitbreiding	verbetering	behoud	ontwerpbesluit
050	Landgoederen Oldenzaal	uitbreiding	behoud	uitbreiding	ontwerpbesluit
053	Buurserzand & Haaksbergerveen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
054	Witte Veen	behoud	verbetering	behoud	ontwerpbesluit
055	Aamsveen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
057	Veluwe	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
058	Landgoederen Brummen	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
061	Korenburgerveen	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	concept-ontwerp

062	Willinks Weust	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
063	Bekendelle	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
064	Wooldse Veen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
066	<i>Uiterwaarden Neder-Rijn</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>ontwerpbesluit</i>
067	Gelderse Poort	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
068	Uiterwaarden Waal	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
070	Zuider Lingedijk & Diefdijk-Zuid	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	concept-ontwerp
071	Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
082	Uiterwaarden Lek	behoud	verbetering	behoud	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
123	Zwin & Kievittepolder	uitbreiding	verbetering	behoud	ontwerpbesluit
128	Brabantse Wal	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
131	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
133	Kampina & Oisterwijkse Vennen	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
136	Leenderbos, Grote Heide & De Plateaux	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
138	Weerter- en Budelerbergen & Ringselven	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
141	Oeffelter Meent	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
149	Meinweg	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	ontwerpbesluit
150	Roerdal	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
155	Brunssummerheide	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
156	Bemelerberg & Schiepersberg	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
157	Geuldal	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit

De staat van instandhouding van de kamsalamander is beoordeeld als ‘matig ongunstig’. De doelstelling voor het gebied Zouweboezem wijkt af van de landelijke doelstelling, omdat uitbreiding van voor de kamsalamander geschikte voortplantingswateren hier niet reëel wordt geacht.

H4056 – Platte Schijfhoren					
Landelijke doelstelling: behoud omvang en behoud kwaliteit leefgebied ten behoeve van behoud populatie					
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Doel populatie	Besluit
034	Weerribben	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
035	Wieden	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
037	Olde Maten & Veerslootlanden	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
094	Naardermeer	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
095	Oostelijke Vechtplassen	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	behoud	behoud	behoud	ontwerpbesluit

De staat van instandhouding van de habitatsoort platte schijfhoren is op de aspecten populatie en leefgebied beoordeeld als ‘matig ongunstig’. Alle gebiedsopgaven sluiten aan bij de landelijke doelstelling.

4.3 Vogelrichtlijn: broedvogels

Voor de doelen op gebiedsniveau die aangeven dat het leefgebied nog niet op orde is, is gekozen voor een “en/of” formulering. Daarmee wordt op het niveau van de Natura 2000-beheerplannen “ruimte gelaten” om te bepalen of ingezet wordt op uitbreiding omvang én verbetering kwaliteit leefgebied of dat wordt ingezet op alleen verbetering kwaliteit of alleen uitbreiding omvang leefgebied.

A021b – Roerdomp				
Landelijke doelstelling: uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied				
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	behoud	behoud	ontwerpbesluit
005	Duinen Ameland	behoud	behoud	ontwerpbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	behoud	behoud	ontwerpbesluit
008	Lauwersmeer	behoud	behoud	concept-ontwerp
013	Alde Feanen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
014	Deelen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
018	<i>Rottige Meenthe & Brandemeer</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>concept-ontwerp</i>
020	Zuidlaardermeergebied	behoud	behoud	ontwerpbesluit
034	Weerribben	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
035	Wieden	behoud	behoud	ontwerpbesluit
036	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
067	Gelderse Poort	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
072	IJsselmeer	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
074	Zwarte Meer	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
075	Ketelmeer & Vossemeer	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
076	Veluwerandmeren	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
078	Oostvaardersplassen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
090	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	behoud	behoud	ontwerpbesluit
091	<i>Polder Westzaan</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>ontwerpbesluit</i>
092	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	behoud	behoud	ontwerpbesluit
095	Oostelijke Vechtplassen	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
112	Biesbosch	behoud	behoud	concept-ontwerp
137	<i>Strabrechtse Heide & Beuven</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>ontwerpbesluit</i>

De staat van instandhouding van de roerdomp (broedvogel) is beoordeeld als 'zeer ongunstig'. De doelstelling voor het gebied Zouweboezem sluit aan bij de landelijke doelstelling.

A029b – Purperreiger				
Landelijke doelstelling: uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied				
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Besluit
013	Alde Feanen	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
014	Deelen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
034	Weerribben	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
035	Wieden	behoud	behoud	ontwerpbesluit
074	Zwarte Meer	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
094	Naardermeer	behoud	behoud	ontwerpbesluit
095	Oostelijke Vechtplassen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	behoud	behoud	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	behoud	behoud	ontwerpbesluit
106	Boezems Kinderdijk	behoud	behoud	ontwerpbesluit

De staat van instandhouding van de purperreiger is op de aspecten populatie en leefgebied beoordeeld als respectievelijk 'zeer ongunstig' en 'matig ongunstig'. De doelstelling voor het gebied Zouweboezem wijkt af van de landelijke doelstelling. Uitbreiding van de populatie is niet ten doel gesteld vanwege de sterke toename in recente jaren (zie tevens toelichting op het doel).

A119b – Porseleinhoen				
Landelijke doelstelling: uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied				
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Besluit
003	Duinen Vlieland	behoud	behoud	ontwerpbesluit
005	Duinen Ameland	behoud	behoud	ontwerpbesluit
008	Lauwersmeer	behoud	behoud	concept-ontwerp
009	Groote Wielen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
010	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
012	Sneekermeergebied	behoud	behoud	ontwerpbesluit
013	Alde Feanen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
019	Leekstermeergebied	behoud	behoud	ontwerpbesluit
020	Zuidlaardermeergebied	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
023	Fochteloërveen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
033	Bargerveen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
034	Weerribben	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
035	Wieden	behoud	behoud	ontwerpbesluit
036	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	behoud	behoud	ontwerpbesluit
038	Uiterwaarden IJssel	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
066	Uiterwaarden Neder-Rijn	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
067	Gelderse Poort	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
068	Uiterwaarden Waal	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
072	IJsselmeer	behoud	behoud	ontwerpbesluit
074	Zwarte Meer	behoud	behoud	ontwerpbesluit
075	Ketelmeer & Vossemeer	behoud	behoud	ontwerpbesluit
078	Oostvaardersplassen	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
095	Oostelijke Vechtplassen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	behoud	behoud	ontwerpbesluit
106	Boezems Kinderdijk	behoud	behoud	ontwerpbesluit
112	Biesbosch	behoud	behoud	concept-ontwerp
140	Groote Peel	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit

De staat van instandhouding van het porseleinhoen (broedvogel) is op de aspecten populatie en leefgebied beoordeeld als respectievelijk ‘zeer ongunstig’ en ‘matig ongunstig’. De doelstelling voor het gebied Zouweboezem wijkt af van de landelijke doelstelling, de doelstelling streeft naar een leefgebied voor ten minste 9 paren. Het porseleinhoen is in dit gebied jaarlijks aanwezig met 3-9 paren, de hoge populatiestand van negen paren heeft betrekking op gunstige jaren. Verdere uitbreiding van de populatie door uitbreiding omvang en verbetering van de kwaliteit van het gebied wordt niet reëel geacht, er is daarom een behoudsdoelstelling geformuleerd (zie tevens toelichting op het doel).

A197b – Zwarte stern				
Landelijke doelstelling: uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied				
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Besluit
013	Alde Feanen	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
014	Deelen	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
034	Weerribben	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
035	Wieden	behoud	behoud	ontwerpbesluit
036	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
038	Uiterwaarden IJssel	behoud	behoud	ontwerpbesluit
067	Gelderse Poort	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
068	Uiterwaarden Waal	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
083	Botshol	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
094	Naardermeer	behoud	behoud	ontwerpbesluit
095	Oostelijke Vechtplassen	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	behoud	behoud	ontwerpbesluit
106	Boezems Kinderdijk	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit

De staat van instandhouding van de zwarte stern (broedvogel) is op de aspecten populatie en leefgebied beoordeeld als respectievelijk 'zeer ongunstig' en 'matig ongunstig'. De doelstelling van het gebied Zouweboezem wijkt af van de landelijke doelstelling, omdat het gebied, gezien de langjarige trend (Sovon & CBS, 2005), reeds zijn maximale draagkracht voor deze soort bereikt lijkt te hebben.

A292b – Snor				
Landelijke doelstelling: uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied				
Gebied nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Besluit
008	Lauwersmeer	behoud	behoud	concept-ontwerp
013	Alde Feanen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
014	Deelen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
034	Weerribben	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
035	Wieden	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
072	IJsselmeer	behoud	behoud	ontwerpbesluit
074	Zwarte Meer	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
075	Ketelmeer & Vossemeer	behoud	behoud	ontwerpbesluit
078	Oostvaardersplassen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
083	<i>Botshol</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>ontwerpbesluit</i>
091	<i>Polder Westzaan</i>	<i>behoud</i>	<i>behoud</i>	<i>ontwerpbesluit</i>
092	Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
094	Naardermeer	behoud	behoud	ontwerpbesluit
095	Oostelijke Vechtplassen	behoud	behoud	ontwerpbesluit
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	uitbreiding	verbetering	ontwerpbesluit
105	Zouweboezem	behoud	behoud	ontwerpbesluit
106	Boezems Kinderdijk	behoud	behoud	ontwerpbesluit
112	Biesbosch	behoud	behoud	concept-ontwerp

De staat van instandhouding van de snor (broedvogel) is op de aspecten populatie en leefgebied beoordeeld als respectievelijk 'gunstig' en 'zeer ongunstig'. De doelstelling voor het gebied Zouweboezem sluit niet aan bij de landelijke doelstelling. Er zijn onvoldoende gegevens van de snor in Zouweboezem bekend om te kunnen beoordelen of herstel van het leefgebied nodig dan wel realistisch is.

4.4. Vogelrichtlijn: niet-broedvogels

Overige niet-broedvogelsoorten			
Landelijke doelstelling: behoud omvang en behoud kwaliteit leefgebied			
Vogelsoort	Aantal gebieden	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied
A051 Kraakeend	35	behoud	behoud

De staat van instandhouding van bovenstaande niet-broedvogelsoort is beoordeeld als 'gunstig'. Alle gebiedsdoelen van bovenstaande soort sluiten aan bij de landelijke doelstelling.